

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของ สถานอนามัยในจังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส
ผู้เขียน	นายจรยุทธี สังข์ประสิทธิ์
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน
ปีการศึกษา	2542

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาหาปัจจัยที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีและสามารถนำมาใช้ในการสร้างสมการพยากรณ์ผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของสถานอนามัยในจังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยการปฏิบัติงานและปัจจัยสนับสนุนงานกับผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของสถานอนามัยในจังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส 3) เพื่อศึกษาระดับของผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของสถานอนามัยในจังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส โดยมีตัวแปรอิสระที่ศึกษา ได้แก่ อายุ รายได้ ประสบการณ์การทำงาน การฝึกอบรมเพิ่มเติม ความรู้ในการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค สัดส่วนเจ้าหน้าที่ต่อประชากร จำนวนหมู่บ้านที่รับผิดชอบ การมีส่วนร่วมของชุมชนและระยะทางจากหมู่บ้านถึงสถานอนามัย ส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลที่รับผิดชอบงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของสถานอนามัยในจังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส จำนวน 184 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายโดยใช้สัดส่วนเป็นเกณฑ์จากประชากรสถานอนามัย จำนวน 310 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามและแบบทดสอบความรู้ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของสถานอนามัยโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน และหาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของสถานอนามัยในจังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปีของสถานีนามัยในจังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาสโดยรวมอยู่ในระดับดี

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของสถานีนามัยพบว่า อายุ รายได้ ประสิทธิภาพการทำงาน ความรู้ในการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค และการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการฝึกอบรมเพิ่มเติมมีความสัมพันธ์เชิงนิมิตกับผลการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของสถานีนามัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของสถานีนามัยในจังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชน รายได้ การฝึกอบรมเพิ่มเติมและความรู้ในการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคโดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .440 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าอำนาจการทำนาย (R^2) เท่ากับ .194 ได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 58.710 + 4.605 (\text{Par}) + .0008189 (\text{Inc}) + 1.734 (\text{Tra}) + .359 (\text{K})$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .230 (\text{Par}) + .204 (\text{Inc}) + .171 (\text{Tra}) + .166 (\text{K})$$

ข้อเสนอแนะ : จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าสถานีนามัยควรสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค โดยเน้นการประสานงานกับองค์กรชุมชน ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนาและอาสาสมัครสาธารณสุข สำหรับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดควรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมดำเนินการจัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคแก่บุคลากรสาธารณสุขประจำสถานีนามัยอย่างต่อเนื่องและให้การสนับสนุนทางด้านรายได้ในการปฏิบัติงานแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ในลักษณะของค่าตอบแทนให้มากขึ้นตามความเหมาะสมของพื้นที่ในแต่ละจังหวัดเพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

Thesis Title	Factors Affecting Performance on Immunization of Health Centers in Changwat Yala, Pattani and Narathiwat
Author	Mr. Jarongrit Sangprasit
Major Program	Community Development Education
Academic Year	1999

Abstract

The objectives of this research were 1) to determine the best predictors to be used in the regression equation of the immunization performance of health centers in Changwat Yala, Pattani and Narathiwat, 2) to identify the relationships between personal characteristics, performance factor, as well as support factor and the immunization performance of health centers in these three provinces, and 3) to investigate the level of immunization performance of health centers in Changwat Yala, Pattani and Narathiwat. The independent variables included age, income, work experience, training, knowledge about immunization, worker-people ratio, number of villages responsible, community cooperation, and distance from village to health center, while the dependent variable was the immunization performance.

The subjects of this study were 184 community health workers taking care of immunization, who were stratified and randomly selected from 310 health centers in Changwat Yala, Pattani and Narathiwat. The research instruments were a questionnaire and a test. The data was analyzed with the SPSS/PC⁺ computer program to get descriptive statistics: frequencies, percentages, arithmetic means, standard deviations; as well as Pearson's correlation coefficients, and stepwise multiple regression.

The findings were as follows:

1. The performance on immunization for infants aged under one of the health centers in Changwat Yala, Pattani and Narathiwat was overall high.

2. As for the factors related to the immunization performance, it was found that age, income, work experience, knowledge about immunization and community cooperation were related positively to the performance at the .01 level of significance. But training was related positively to the performance at .05

3. The factors affecting the immunization performance of these health centers were community cooperation, income, training, and knowledge about immunization. The multiple correlation (R) was .440 at the .01 level of significance and the regression coefficient (R^2) was .194 from which regression equations were obtained:

Raw score regression equation:

$$Y' = 58.710 + 4.605 (\text{Par}) + .0008189 (\text{Inc}) + 1.734 (\text{Tra}) + .359 (\text{K})$$

Standard score regression equation:

$$Z'_y = .230 (\text{Par}) + .204 (\text{Inc}) + .171 (\text{Tra}) + .166 (\text{K})$$

Suggestions:

Health centers should promote community cooperation in immunization activities, with emphasis upon the cooperation with community organizations, community leaders, religious leaders, and village health volunteers. The provincial health offices should work with other related offices in organizing continuous training to develop the health workers' knowledge about immunization, and provide income support for the personnel in this area by arranging adequate remuneration for their work in order to increase efficiency in their performance for people's benefits.